

תפילה קודם לימוד:

יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו, שיעלה זכות לימוד זה שאני לומד בעד נשמת (פלוני בן פלוני), ובזכות לימוד זה האל הגדול הגבור והנורא שוכן עד וקדוש שמו, שתצרוך נשמתו בצרוך החיים, ותשים מחיצתו במחיצת צדיקים חסידים יסודי עולם העומדים לפניך ונהנים מזיו אור פניך, ותתן לו מהלכים בין העומדים לפניך, ותמחול ותסלח ותכפר ותמחה ותעביר כל מה שחטא וענה ופשע לפניך או עשה דבר שלא כרצונך, ואל תזכור לו שום חטא ועון ופשע ועבירה, אלא כל המצוות שעשה תזכרם לו לטובה, ורוחו תרגיע בחלק היושבים בגן עדן ונשמתו תתעדן בטוב הצפון לצדיקים, ותרים כבוד מנוחתו ולקץ הימים יעמוד לגורלו וילוח עליו השלום ועל משפכו יבא בשלום, בדכתיב: יבא שלום ינוחו על משכבותם, הוא וכל שוכני עמו ישראל בכלל הרחמים והסליחות והנחמות והישועות ונאמר אמן.

אות ל - מסכת סוכה פרק ד

משנה א

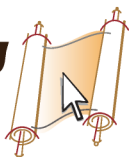
לולב וערבה, ששה ושבעה. החלל והשמחה, שמונה. ספה ונסוך המים, שבעה. והחליל, חמשה וששה.

פרק זה עוסק במצוות הנוהגות בחג הסוכות ושמיני עצרת, ויבואר בו כמה ימים נוהגת כל מצוה. לולב וערבה נוהגים ששה ושבעה - או ששה ימים או שבעה ימים, וכמו שיבאר להלן. אמירת החלל, והשמחה בחג, נוהגים כל שמונה ימי החג. ספה ונסוך המים, נוהגים שבעה ימים, ואינם נוהגים בשמיני עצרת. והחליל של שמחת בית השואבה, נוהג חמשה וששה - או חמשה ימים או ששה, וכמו שיבאר להלן.

משנה ב

לולב שבעה ביצה, יום טוב הראשון של חג שחל להיות בשבת, לולב שבעה. ושאר כל הימים, ששה.

מבאר המשנה את האמור לעיל, לולב שבעה ביצה, מתי נוהגת מצות נטילת לולב שבעה ימים, ומבאר, יום טוב הראשון של חג שחל להיות בשבת, שיש מצוה מן התורה בנטילת הלולב ביום הראשון, אזי נוהג הלולב מבאר המשנה את האמור לעיל, לולב שבעה ביצה, מתי נוהגת מצות נטילת לולב שבעה ימים, ומבאר, יום טוב הראשון של חג שחל להיות בשבת, שיש מצוה מן התורה בנטילת הלולב ביום הראשון, אזי נוהג הלולב



משנה ג

עֲרֵבָה שִׁבְעָה בַּיּוֹם שְׁבִיעֵי שָׁל עֲרֵבָה, שְׁחָל לְהִיּוֹת בַּשַּׁבָּת, עֲרֵבָה שִׁבְעָה, וּשְׂאָר כָּל הַיָּמִים, שֵׁשָׁה.

שְׁבִיעֵי בַּשַּׁבָּת כָּל הַיָּמִים שֶׁל הַשָּׁבוּעַ, נוֹהֲגִת מִצְוֹת עֲרֵבָה רַק שֵׁשָׁה יָמִים [מִצְוֹת עֲרֵבָה אֵינָה מִפְרָשֶׁת בַּתּוֹרָה אֲלָא הִיא הִלְכָה לְמֹשֶׁה מִסִּינַי, וְכַדִּי לְפָרֶסֶם שֶׁהִיא חַיִּיב מִן הַתּוֹרָה תִּקְנֵנו חֲכָמִים שֶׁיְהִיָּה יוֹם אֶחָד שָׁבוּ הִיא תִּדְחָה אֶת הַשַּׁבָּת, אֲךָ לֹא רָצוּ לְתַקֵּן זֹאת בְּיוֹם טוֹב רֵאשׁוֹן, שְׂאָף אִם יְחוּל בַּשַּׁבָּת תִּנְהַג בּוֹ מִצְוֹת עֲרֵבָה, מִחֲשֵׁשׁ שֶׁיִּסְבְּרוּ הָאֲנָשִׁים שֶׁמִּחֲמַת שֶׁהַלּוֹב נוֹהֵג בְּאוֹתוֹ יוֹם – נוֹהֲגִת בּוֹ אֲף הָעֲרֵבָה. וְלִכֵּן תִּקְנֵנו שֶׁרַק בְּיוֹם הַשְּׁבִיעֵי דוֹחָה הָעֲרֵבָה אֶת הַשַּׁבָּת].

שְׁבִיעֵי בַּשַּׁבָּת לְעֵיל 'עֲרֵבָה, שֵׁשָׁה וְשִׁבְעָה, וְהַפְּנִיָּה לְמִצְוֹת עֲרֵבָה שֶׁנוֹהֲגִת בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ מְלַבֵּד הָעֲרֵבוֹת הַנִּטְלוֹת יַחַד עִם הַלּוֹב, וְהִיא מִצְוָה מִן הַתּוֹרָה [הִלְכָה לְמֹשֶׁה מִסִּינַי], וְלִהְלֹךְ תִּבְאָר הַמִּשְׁנָה אֶת אֲפֶן קִיּוֹם הַמִּצְוָה. עֵתָה מְבַאֵר הַמִּשְׁנָה אֶת הַיָּמִים שֶׁנוֹהֲגִים בָּהּ: עֲרֵבָה שִׁבְעָה יָמִים, בַּיּוֹם שְׁבִיעֵי שָׁל עֲרֵבָה, כְּלוּמַר, יוֹם שְׁבִיעֵי שָׁל חַג הַסְּכּוֹת, שֶׁמִּצְוֹת עֲרֵבָה נוֹהֲגִת בּוֹ, שְׁחָל לְהִיּוֹת בַּשַּׁבָּת, נוֹהֲגִת מִצְוֹת עֲרֵבָה אֲף בַּשַּׁבָּת זוֹ, וְנִמְצָא שֶׁעֲרֵבָה שִׁבְעָה, וְאִם חָל יוֹם

משנה ד

מִצְוֹת לּוֹלֵב בַּיּוֹם טוֹב הֵרֵאשׁוֹן שָׁל חַג שְׁחָל לְהִיּוֹת בַּשַּׁבָּת), מוֹלִיכִין אֶת לּוֹלֵבֵיהֶן לְהַר הַבַּיִת, וְהַחֲזִינִין מִקְּבֻלֵּינָן מֵהֶן, וְסוֹדְרִין אוֹתָן עַל גַּב הָאֲצֻטָּבָא, וְהוֹקְנִים מִנִּיחִין אֶת שְׁלֵהֶן בַּלְשָׁפָה, וּמְלַמְּדִים אוֹתָם לֹמַר, כָּל מִי שֶׁמִּגִּיעַ לּוֹלֵבֵי בִידוֹ, הֵרֵי הוּא לֹו בְּמִתְנָה. לְמַחֵר מִשְׁפִּימִין וּבְאִין, וְהַחֲזִינִין זוֹרְקִין אוֹתָם לְפָנֵיהֶם, וְהֵן מְחַטְּפִין וּמַכִּין אִישׁ אֶת חֵבְרוֹ. וּכְשֶׁרָאוּ בֵּית דִּין שֶׁבָאוּ לְיַדֵּי סַפְנָה, הִתְקִינוּ שֶׁיְהִיָּה כָּל אֶחָד וְאֶחָד נוֹטֵל בְּבֵיתוֹ.

הַשִּׁיף לֹו לְגַמְרֵי, וְכִיּוֹן שֶׁלֹא יִכְלוּ לְהַפִּיר לְמִי שִׁיף כָּל לּוֹלֵב, תִּקְנֵנו שְׁכָל אֶחָד יִתֵּן בְּמִתְנָה אֶת לּוֹלְבוֹ לְמִי שֶׁיִּגִיעַ לְיָדוֹ. לְמַחֵר מִשְׁפִּימִין כָּל הַקְּהָל וּבְאִין, וְהַחֲזִינִין זוֹרְקִין אוֹתָם – אֶת הַלּוֹלְבִים לְפָנֵיהֶם, וְהֵן מְחַטְּפִין וּמַכִּין אִישׁ אֶת חֵבְרוֹ. וּכְשֶׁרָאוּ בֵּית דִּין שֶׁבָאוּ לְיַדֵּי סַפְנָה, הִתְקִינוּ שֶׁיְהִיָּה כָּל אֶחָד וְאֶחָד נוֹטֵל בְּבֵיתוֹ. [אָמְנָם לְעֵיל (פ"ג מ"ג) מְבַאֵר שְׁכָל אֶחָד הִיָּה מִפִּיר אֶת לּוֹלְבוֹ, כִּיּוֹן שֶׁשֶׁם מְדַבֵּר בְּכַתִּי כְּנִסֵּת רְגִילִים, שְׂאִין בָּהֶם הַמוֹן עִם, וְאֵלוֹ מִשְׁנַתְנוּ עוֹסְקֵת בְּהַר הַבַּיִת, בּוֹ הָיוּ עִם רַב, וּמִחֲמַת כֵּן בָּאוּ לְבִסוּף לְיַדֵּי סַפְנָה].

עֵתָה מְבַאֵר הַמִּשְׁנָה אֶת אֲפֶן קִיּוֹם מִצְוֹת לּוֹלֵב: מִצְוֹת לּוֹלֵב בַּיּוֹם טוֹב הֵרֵאשׁוֹן שָׁל חַג הַסְּכּוֹת שְׁחָל לְהִיּוֹת בַּשַּׁבָּת), וְאִסּוּר לְטַלֵּל אֶת הַלּוֹלֵב וּמִינִיו בַּשַּׁבָּת עֲצֻמָּה, מוֹלִיכִין כָּל הַקְּהָל אֶת לּוֹלֵבֵיהֶן לְהַר הַבַּיִת בְּעֵרֵב שַׁבָּת, וְהַחֲזִינִין – הַשְּׁמָשִׁים מִקְּבֻלֵּינָן אוֹתָם מֵהֶן, וְסוֹדְרִין אוֹתָן עַל גַּב הָאֲצֻטָּבָא שֶׁהִיָּתָה בְּרַחֲבַת הַר הַבַּיִת, וְהוֹקְנִים מִנִּיחִין אֶת הַלּוֹלְבִים שְׁלֵהֶן בַּלְשָׁפָה. וּבֵית דִּין מְלַמְּדִים אוֹתָם – אֶת כָּל הַקְּהָל לֹמַר, 'כָּל מִי שֶׁמִּגִּיעַ לּוֹלֵבֵי בִידוֹ, הֵרֵי הוּא לֹו בְּמִתְנָה, לְפִי שְׁבִיעֵים הֵרֵאשׁוֹן אִין אָדָם יוֹצֵא יָדֵי חוּבָה אֲלָא בְּלוֹלֵב



משנה ה

מִצְוֹת עֲרֵבָה פִּיעֵד, מְקוּם הָיָה לְמִטָּה מִירוּשָׁלַיִם, וְנִקְרָא מוֹצֵא, יוֹרְדִין לְשֵׁם
וּמְלַקְטִין מִשֵּׁם מְרֵבִיּוֹת שֶׁל עֲרֵבָה, וּבֵאִין וְזוֹקְפִין אוֹתָן בְּצַדֵי הַמִּזְבֵּחַ,
וְרֹאשֵׁיהֶן כְּפוּפִין עַל גְּבֵי הַמִּזְבֵּחַ, תִּקְעוּ וְהִרְיעוּ וְתִקְעוּ. בְּכָל יוֹם מִקִּיפִין אֶת
הַמִּזְבֵּחַ פַּעַם אַחַת, וְאוֹמְרִים, אָנָּה ה' הוֹשִׁיעָה נָּא, אָנָּה ה' הַצְּלִיחָה נָּא. רַבִּי
יְהוּדָה אוֹמֵר, אֲנִי וְהוּ הוֹשִׁיעָה נָּא, וְאוֹתוֹ הַיּוֹם מִקִּיפִין אֶת הַמִּזְבֵּחַ שֶׁבַע
פְּעָמִים. בְּשַׁעַת פְּטִירְתָּן מָה הֵן אוֹמְרִים, יִפִּי לָךְ מִזְבֵּחַ, יִפִּי לָךְ מִזְבֵּחַ, רַבִּי
אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר, לְיָה וְלָךְ, מִזְבֵּחַ. לְיָה וְלָךְ, מִזְבֵּחַ.

תִּקְעוּ וְהִרְיעוּ וְתִקְעוּ. בְּכָל יוֹם מִימֵי חַג הַסִּכּוֹת
הָיוּ מִקִּיפִין אֶת הַמִּזְבֵּחַ פַּעַם אַחַת, וְאוֹמְרִים,
'אָנָּה ה' הוֹשִׁיעָה נָּא, אָנָּה ה' הַצְּלִיחָה נָּא'. רַבִּי
יְהוּדָה אוֹמֵר, הָיוּ אוֹמְרִים 'אֲנִי וְהוּ הוֹשִׁיעָה
נָּא', שְׂאֵף 'אֲנִי וְהוּ' הֵם שְׁמוֹת קְדוּשִׁים. וְאוֹתוֹ
הַיּוֹם - בַּיּוֹם הַשְּׂבִיעִי מִקִּיפִין אֶת הַמִּזְבֵּחַ שֶׁבַע
פְּעָמִים. בְּשַׁעַת פְּטִירְתָּן - כְּשֶׁנִּפְרְדִים מִהַמִּזְבֵּחַ
מָה הֵן אוֹמְרִים, יִפִּי לָךְ מִזְבֵּחַ, יִפִּי לָךְ מִזְבֵּחַ,
כְּלוּמַר, אָנּוּ עוֹשִׂים לָךְ אֶת הַיִּפִּי הַזֶּה, לְפִי
שְׂאֵתָה מְכַפֵּר עָלֵינוּ. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר, כִּף הָיוּ
אוֹמְרִים, 'לְיָה וְלָךְ, מִזְבֵּחַ. לְיָה וְלָךְ, מִזְבֵּחַ',
כְּלוּמַר, לְיָה אָנּוּ מוֹדִים שֶׁהוּא אֱלֹקֵינוּ, וְאֵינָנוּ
כּוֹפְרִים בּוֹ. וְלָךְ, לְמִזְבֵּחַ, אָנּוּ מְשַׁבְּחִים, שְׂאֵתָה
חֲבִיב לְפָנַי ה' לְכַפֵּר עַל עֲוֹנוֹתֵינוּ.

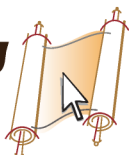
מִשְׁנַתְנוּ מִבְּאֵרֵת אֶת הַמִּצְוָה הַמִּיחָדָת שֶׁנִּהְיָה
בְּמִקְדָּשׁ, בַּהּ הִבִּיאוּ כָּל יוֹם עֲרֵבוֹת, מְלֻבֵּד
הָעֲרֵבוֹת שֶׁכְּלוּבָה. מִצְוֹת עֲרֵבָה פִּיעֵד הֵיא
מִתְקַיֶּמֶת, מְקוּם הָיָה לְמִטָּה מִירוּשָׁלַיִם, וְנִקְרָא
'מוֹצֵא' [עַל שֵׁם שֶׁהוּא יוֹצֵא מֵהַמַּס, כְּלוּמַר,
שֶׁהִיא פְּטוּר מִמַּסֵּי הַמְּלָכוֹת, מִחֲמַת הָעֲרֵבוֹת
שֶׁהִיוּ נוֹטְלִים מִשֵּׁם לְמִצְוָה זוֹ, וְזֶהוּ הַמְּקוֹם
הַקְּרוּי עַד הַיּוֹם 'מוֹצֵא', בְּדֶרֶךְ לִירוּשָׁלַיִם], הָיוּ
יוֹרְדִין לְשֵׁם וּמְלַקְטִין מִשֵּׁם מְרֵבִיּוֹת [עַנְפִּים
גְּדוּלִים] שֶׁל עֲרֵבָה, וּבֵאִין וְזוֹקְפִין אוֹתָן בְּצַדֵי
הַמִּזְבֵּחַ, עַל גְּבֵי הַיִּסּוֹד, וְרֹאשֵׁיהֶן שֶׁל הָעֲרֵבוֹת
כְּפוּפִין עַל גְּבֵי הַמִּזְבֵּחַ, שֶׁהַמִּזְבֵּחַ גְּבוּהָ עֶשֶׂר
אַמּוֹת, וְהַמְּרֵבִיּוֹת הָיוּ גְּבוּהוֹת אַחַת עֶשְׂרֵה
אַמָּה, וְכַפּוּפוֹת אִמָּה אַחַת עַל גְּבֵי הַמִּזְבֵּחַ.

משנה ו

כִּמְעַשְׂהוּ בַחַל כִּף מַעֲשֵׂהוּ בַשַּׁבָּת, אֲלֵא שֶׁהָיוּ מְלַקְטִין אוֹתָן מֵעֵרֵב שַׁבָּת,
וּמִנִּיחִים אוֹתָן בְּגִיגִיּוֹת שֶׁל זֶהָב כְּדֵי שֶׁלֹּא יִכְמוּשׁוּ. רַבִּי יוֹחָנָן בֶּן בְּרוּקָה
אוֹמֵר, חֲרִיּוֹת שֶׁל דָּקָל הָיוּ מְבִיאִין, וְחוֹבְטִין אוֹתָן בְּקַרְקַע בְּצַדֵי הַמִּזְבֵּחַ,
וְאוֹתוֹ הַיּוֹם נִקְרָא יוֹם חֲבוּט חֲרִיּוֹת.

לֹא עֲרֵבוֹת הָיוּ מְבִיאִים, אֲלֵא חֲרִיּוֹת [עַנְפִּים
גְּדוּלִים] שֶׁל דָּקָל הָיוּ מְבִיאִין כָּל אוֹתָם שֶׁבְּעָה
יָמִים, וְחוֹבְטִין אוֹתָן בְּקַרְקַע בְּצַדֵי הַמִּזְבֵּחַ,
וְאוֹתוֹ הַיּוֹם [וְכֵן שְׂאֵר הַיָּמִים] נִקְרָא יוֹם
חֲבוּט חֲרִיּוֹת.

כִּמְעַשְׂהוּ בַחַל - כְּפִי שֶׁהָיוּ נוֹהֲגִים עִם הָעֲרֵבוֹת
הִלְלוּ בַיּוֹם חוּל, כִּף מַעֲשֵׂהוּ בַשַּׁבָּת, אֲלֵא
שֶׁהָיוּ מְלַקְטִין אוֹתָן מֵעֵרֵב שַׁבָּת, וּמִנִּיחִים
אוֹתָן בְּגִיגִיּוֹת שֶׁל זֶהָב מְלֹאוֹת מַיִם, כְּדֵי שֶׁלֹּא
יִכְמוּשׁוּ. רַבִּי יוֹחָנָן בֶּן בְּרוּקָה חוֹלֵק וְאוֹמֵר,



משנה ז

מיד התינוקות שומטין את לולביהן, ואוכלין אתרוגיהן.

מתוך יד התינוקות [הילדים הקטנים], ואוכלין את אתרוגיהן, ואין בדבר משום גזל, שומטין - נוטלים הגדולים את לולביהן, כיון שנהגו כך להרבות בשמחה.

משנה ח

ההלל והשמחה שמונה, ביצה, מלמד שחייב אדם בהלל ובשמחה ובכבוד יום טוב האחרון של חג, כשאר כל ימות החג. ספה שבעה, ביצה, גמר מלאכול, לא יתיר ספתו, אבל מוריד את הפלים מן המנחה ולמעלה, מפני כבוד יום טוב האחרון של חג.

שנינו במשנה לעיל 'ההלל והשמחה, שמונה ימים', מבאת המשנה, ביצה, מלמד שחייב אדם בהלל ובשמחה ובכבוד יום טוב האחרון של חג, כשאר כל ימות החג. 'ספה שבעה', ביצה, לאחר שגמר האדם מלאכול, לא יתיר [לא יפרק] את ספתו, שהרי כל היום עדין חייבים במצות ספה, אבל מוריד את הפלים הנאים מסכתו הבנויה על הגג אל הבית מן המנחה ולמעלה, מפני כבוד יום טוב האחרון של חג, שנראה כמכין את הפלים הנאים בביתו לכבוד סעדת ליל יום טוב האחרון.

משנה ט

נסוך המים ביצה, צלוחית של זרב מחזקת שלשת לגים היה ממלא מן השלוח, הגיעו לשער המים, תקעו והריעו ותקעו. עלה בכבש, ופנה לשמאלו, שני ספלים של כסף היו שם. רבי יהודה אומר, של סיד היו, אלא שהיו משחרין פניהם מפני היין. ומגקבין כמין שני חטמין דקין, אחד מעבה ואחד דק, כרי שיהו שניהם פלין בבת אחת. מערבי של מים, מורחי של יין. ערה של מים לתוך של יין, ושל יין לתוך של מים, יצא. רבי יהודה אומר, בלג היה מנסך כל שמונה. ולמנסך אומרים לו הגבה ירך, שפעם אחת נסך אחד על גבי רגליו, ורגמוהו כל העם באתרוגיהן.

'נסוך המים', ביצה היה נעשה בבית המקדש, צלוחית של זרב מחזקת שלשת לגים היה ממלא מן השלוח, שהוא מעין הסמוך לירושלים, הגיעו עם המים לאחד משערי העזרה הקרוי 'שער המים', מחמת שבו מכניסים את צלוחית המים לנסוך המים, תקעו



תנא קמא בשני דברים, ואומר, בלג היה מנסך, ולא בשלשה לגין כדברי תנא קמא, ופל שמונה היה מנסך, ולא רק כל שבעה כדברי תנא קמא. ולמנסך את המים אומרים לו 'הגבה ירך', כדי שיראו שהוא מנסך לתוך הספל, לפי שפעם אחת נסך אחד על גבי רגליו, כיון שהיה צדוקי, והצדוקים אינם מודים בתורה שבעל פה, ואינם מקימים את מצוות נסוך המים, שאינה מפורשת בתורה. ורגמוהו כל העם באתרוגיהן.

מפני היין, והיו נראים כשל כסף, שהוא משחיר יותר מסיד. ואותם ספלים מנקבין במין שני חטמין - פתחים דקין, אחד מעבה [רחב], עבור היין שמנסכים בו, ואחד דק, עבור המים, ועשאום כד כרי שיהו שניהם - היין והמים פלין בבת אחת, שהמים ממהרים לזרם מן היין, שהוא סמיך יותר מהמים, וזורם לאט. הנקב המערבי היה של מים, והמזרחי של יין. ואם ערה של מים לתוך של יין, ושל יין לתוך של מים, יצא. רבי יהודה חולק על

משנה י

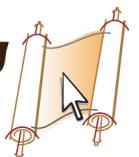
במעשהו בחל, כך מעשהו בשבת, אלא שהיה ממלא מערב שבת חבית של זהב שאינה מקדשת מן השילוח, ומניחה בלשכה. נשפכה או נתגלתה, היה ממלא מן הפיור, שהיין והמים המגלין, פסולים לגבי המזבח.

מקדשת היו המים נעשים קדושים מיד, ומים קדושים שעבר עליהם לילה, נפסלים בלינה. נשפכה החבית או נתגלתה, היה ממלא מים חדשים מן הפיור לצורך נסוך המים, והטעם שאם נתגלתה החבית אין המים שבה ראויים, לפי שהיין והמים המגלין, פסולים לגבי המזבח.

ובמצוה זו של נסוך המים, במעשהו בחל, כך היה מעשהו בשבת, אלא שלא היתה מצוה זו דוחה את השבת להביא את המים מן השילוח, אלא היה ממלא מערב שבת חבית של זהב שאינה מקדשת מן השילוח, ומניחה בלשכה. והטעם שנטלו חבית שאינה מקדשת, לפי שאם היתה

תפילה לאחר הלימוד:

אנא יי מלא רחמים, אשר בידך נפש כל חי ורוח כל בשר איש, יהיה נא לרצון לפניך תורתנו ותפילתנו בעבור נשמת (פלוני בן פלוני), וגמול נא עמה בהסדרך הגדול, לפתוח לה שערי רחמים וחסד, ושערי גן עדן, ותקבל אותה באהבה ובחבה, ושלח לה מלאכך הקדושים והטהורים להוליכה ולהושיבה תחת עין החיים אצל נשמת הצדיקים והצדקניות חסידים וחסידות, ליהנות מזיו שכינתך, להשביעה מטובך הצפון לצדיקים, והגוף יגות בקבר במנוחה נכונה בחדווה ובשמחה ושלום, כדכתיב 'יבוא שלום ינוחו על משכבותם הלך נכחו, וכתיב 'יעלו חסידים בכבוד ירגנו על משכבותם' וכתיב 'אם תשכב לא תפחד ושכבת וערבה שנתך'. ותשמור אותו מחיבוט הקבר, ומרמה ותולעה, ותסלח ותמחול לו על כל פשעיו, כי אדם אין צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא, וזכור לו זכויותיו וצדקותיו אשר עשה, ותשפיע לו מנשמתו לדשן עצמותיו בקבר מרוב טוב הצפון לצדיקים, דכתיב 'מה רב טובך אשר צפנת ליראיך' וכתיב 'שמר כל עצמותיו אחת מהנה לא נשברה'. וישכון בטה בדר ושאגן מפחד רעה, ואל יראה פני גיהנם, ונשמתו תהא צרוכה בצרור החיים, ולהחיותו בתחית המתים עם כל מתי עמך ישראל ברחמים, אמן.





יהודי יקר!

כמה נרות אתה יכול להדליק לבד?
כמה משניות אתה יכול ללמוד לבד?

**בהישג ידך:
אלפי יהודים ילמדו משניות לעילוי נשמת יקירך!**

ארגון 'שתי הלכות ביום' שולח מידי יום כ-60,000 הודעות מייל המכילות תוכן תורני בקרוב ל-20 מסלולי לימוד שונים, בעברית, אנגלית, צרפתית וספרדית. ביכולתך להיות שותף פעיל בלימוד תורה של רבבות יהודים, ולהנציח את זכר יקירך במקום הגורם לעילוי נשמה הגדול ביותר - בלימוד תורה!

בתרומה חד פעמית של 200 ₪ יופיע שם יקירך בתאריך הרצוי לך בראש לימוד המשנה המבוארת, הנשלחת מידי יום לכ-3,500 מנויים בדואר האלקטרוני! כמו כן ניתן להקדיש לימודים שונים במסלולים רבים ומגוונים הנשלחים מידי יום בדואר האלקטרוני.

לפרטים, לתרומות ולהנצחות: 0765-404-360
במייל: donations@2halachot.org
באתר: www.2halachot.org

כמו כן אנו מזמינים אותך להצטרף לאחד או יותר מהלימודים של 'שתי הלכות ביום', הנשלחים חנים מידי יום לרבבות מנויים!
למגוון האפשרויות ולהצטרפות למסלולי הלימוד, היכנסו לאתר www.2halachot.org או במייל: office@2halachot.org

